

स्थानीय तहको आर्थिक ऐन

फाल्गुनन्द गाउँपालिकाको अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्न बनेको ऐन २०७५/७६

गाउँसभाबाट स्वीकृत मिति-२०७५/०४/३१

प्रस्तावना: फाल्गुनन्द गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्नको निमित्त स्थानीय कर तथा शुल्क संकलन गर्ने छुट दिने तथा आय संकलनको प्रशासनिक व्यवस्था गर्न वाञ्छनीय भएकोले

नेपालको संविधानको धारा २२ को उपधारा २ बमोजिम गाउँ सभाले यो ऐन बनाएको छ ।

- संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:** यस ऐनको नाम "आर्थिक ऐन २०७५/७६" रहेको छ ।
यो ऐन २०७५ साल श्रावण २ गतेदेखि फाल्गुनन्द गाउँपालिकाको क्षेत्रमा लागू हुनेछ ।
- सम्पत्ति कर:** फाल्गुनन्द गाउँपालिका क्षेत्रभित्र अनुसूचि २ बमोजिम एकिकृत सम्पत्ति करघरजग्गा कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।
- भूमि कर .मालपोत:** फाल्गुनन्द गाउँपालिकाको क्षेत्रभित्रका जग्गामा त्यस्तो जग्गाको उपभोगका आधारमा अनुसूचि २ बमोजिम भूमि कर .मालपोत लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।
- घर जग्गा वहाल कर:** फाल्गुनन्द गाउँपालिकाको क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले भवन घर पसल ग्यारेज गोदाम टहरा छप्पर जग्गा वा पोखरी पूरै वा आंशिक तवरले वहालमा दिएकोमा त्यस्तो बहाल रकममा अनुसूचि ३ बमोजिम घर जग्गा वहाल कर लगाइने र असूल गरिनेछ ।
- व्यवसाय कर:** फाल्गुनन्द गाउँपालिकाको क्षेत्रभित्र व्यापार व्यवसाय वा सेवामा पूँजीगत लगानी र आर्थिक कारोवारका आधारमा अनुसूचि २ बमोजिम व्यवसाय कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।
- सवारी साधन कर:** फाल्गुनन्द गाउँपालिकाको क्षेत्रभित्र दर्ता भएका सवारी साधनमा अनुसूचि ५ बमोजिम सवारी साधन कर लगाइने छ र उक्त कर सम्बन्धित प्रदेशले असुल गरी अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन २०७४ बमोजिम स्थानीय तहको विभाज्य कोष मार्फत् गाउँपालिकानगरपालिकाको संचित कोषमा बाँडफाँड गर्नुपर्नेछ ।
- विज्ञापन कर:** फाल्गुनन्द गाउँपालिकाको क्षेत्रभित्र हुने विज्ञापनमा अनुसूचि ६ बमोजिम विज्ञापन कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ । यसरी कर संकलन गर्दा अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन २०७४ बमोजिम सम्बन्धित प्रदेशले निर्धारण गरेको विज्ञापन कर समेत संकलन गरी प्रदेश विभाज्य कोषमा राजश्व बाँडफाँड गर्नुपर्नेछ ।

८. **मनोरञ्जन कर:** फाल्गुनन्द गाउँपालिकाको क्षेत्रभित्र हुने मनोरञ्जन व्यवसाय सेवामा अनुसूचि .७. बमोजिम व्यवसाय कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ । यसरी कर संकलन गर्दा अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन २०७४ बमोजिम सम्बन्धित प्रदेशले निर्धारण गरेको विज्ञापन कर समेत संकलन गरी प्रदेश विभाज्य कोषमा राजश्व बाँडफाँड गर्नुपर्नेछ।
९. **बहाल बिटौरी शुल्क:** फाल्गुनन्द गाउँपालिकाको क्षेत्रभित्र आफुले निर्माण रेखदेख वा संचालन गरेका हाट बजार पसल वा सरकारी जग्गामा अनुसूचि .८. मा उल्लेख भए अनुसार बहाल बिटौरी शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।
१०. **सेवा शुल्क दस्तुर:** फाल्गुनन्द गाउँपालिकाले निर्माण संचालन वा व्यवस्थापन गरेका अनुसूचि ९ मा उल्लिखित स्थानीय पूर्वाधार र उपलब्ध गराइएको सेवामा सेवाग्राहीबाट सोही अनुसूचिमा व्यवस्था भए अनुसार शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।
११. **कर छुट:** यस ऐन बमोजिम कर तिर्ने दायित्व भएका व्यक्ति वा संस्थाहरुलाई कुनै पनि किसिमको कर छुट दिइने छैन ।
१२. **कर तथा शुल्क संकलन सम्बन्धि कार्यविधि:** यो ऐनमा भएको व्यवस्था अनुसार कर तथा शुल्क संकलन सम्बन्धी कार्यविधि गाउँपालिकाले तोके अनुसार हुनेछ ।

अनुसूची १: फाल्गुनन्द गाउँपालिकाले लगाउने सम्पत्ती करका क्षेत्र र दरहरु निम्न बमोजिम हुनेछ।

विवरण	दर रु	कैफियत
दुई वा सोभन्दा बढी तला भएको पक्की घर	८५०।	बजार क्षेत्रमा
अर्ध पक्की घर (एक तला पक्कीमाथी)	६५०।	बजार क्षेत्रमा
एक तले पक्की घर	५५०।	बजार क्षेत्रमा
अर्ध पक्की घर	४५०।	बजार क्षेत्रमा
जस्ताको छानो भएको घर ३ कोठाभन्दा माथी	३५०।	बजार क्षेत्रमा
जस्ताको छानो भएको घर ३ कोठासम्मको	२००।	बजार क्षेत्रमा
टाईल, खर वा परालको छानो भएको घर	१००।	बजार क्षेत्रमा

अनुसूची २: फाल्गुनन्द गाउँपालिकाले लगाउने भूमीकर .मालपोत.का क्षेत्र र दरहरु निम्न बमोजिम हुनेछ।

	खेत	पाखोबारी	कैफियत
विवरण	दर रु	दर रु	
अब्बल	८।	६।	प्रतिरोपनी
दोयम	६।	५।	प्रतिरोपनी
सिम	५।	३।	प्रतिरोपनी
चाहर	३।	१।	प्रतिरोपनी

अनुसूची ३: फाल्गुनन्द गाउँपालिकाले लगाउने घर जग्गा वहाल करका क्षेत्र र दरहरु निम्न बमोजिम हुनेछन्।

गाउँपालिकाको बजार क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले भवन, घर, पसल, ग्यारेज, गोदाम, टहरा, जग्गा वा पोखरी पुरै वा आंशिक तवरले बहालमा दिएकोमा वहालमा दिइएको कुल रकमको १० प्रतिशत वहाल कर लिइनेछ ।

अनुसूची ४: फाल्गुनन्द गाउँपालिकाले लगाउने व्यवसाय करका क्षेत्र र दरहरु निम्न बमोजिम हुनेछन्।

क्र. सं.	विवरण	२ लाख सम्म	५ लाख सम्म	१० लाख वा माथि
		चालु आ.व. दर रु.		
१	किराना पसल	२००।	५००।	१०००।
२	चिया, नास्ता पसल	१००।	२००।	३००।
	होटल -खाना नास्ता मात्रै)	३००।	७००।	१०००।
३	होटल -खाने बस्ने सुविधा सहित)	५००। ७००। १०००।	१०००। १५००। २०००।	२०००। A २५००। B ३०००। C
४	थान कपडा पसल (थान कपडा सँगै तेल तथा अन्य कारोबार समेत भएमा बेग्लाबेग्लै कर लाग्नेछ ।)	२००।	७००।	१५००।
	हार्डवेयर तथा भाडा पसल	१५००।	१७००।	२०००।
५	हार्डवेयर पसल	१०००।	१५००।	२०००।

६	तरकारी तथा फलफूल पसल	५०१	७५१	१००१
७	स्टेसनरी, पुस्तक, पत्रपत्रिका पसल	४००१	७००१	१०००१
८	फेन्सी कपडा पसल	२००१	५००१	१०००१
९	औषधी पसल	५००१	७५०१	१०००१
	टेलरिड	३००१	५००१	१०००१
१०	टेलरिड तथा थान कपडा	५००१	७५०१	१०००१
११	फर्निचर पसल	५००१	१०००१	२०००१
१२	ट्यूसन कोचिड सेन्टर	५००१	७५०१	१०००१
१३	मदिरा तथा किराना पसल	१०००१	१५००१	२०००१
१४	सुनचाँदी पसल	२०००१	४०००१	६०००१
	सुनचाँदी मर्मत सेन्टर	३००१	५००१	१०००१
१५	भाँडा पसल	५००१	१०००१	१५००१
१६	घडी, मोबाइल, रेडियो, लगायत इलेक्ट्रोनिक्स पसल	५००१	१०००१	२०००१
१७	घडी, मोबाइल, रेडियो मर्मत पसल	३००१	५००१	७००१
१८	ब्यूटिपार्लर, हजाम	२००१	५००१	७००१
१९	मोटरसाइकल मर्मत सेन्टर	५००१	१०००१	१५००१
२०	मनी ट्रान्सफार	१०००१	१५००१	२०००१
२१	मासु पसल	२००१	५००१	८००१
२२	कस्मेटिक पसल	३००१	५००१	१०००१
२३	कम्यूनिकेशन सेन्टर	४००१	६००१	१०००१
२४	जुता चप्पल पसल	२००१	५००१	१०००१
२५	फोटो स्टुडियो	४००१	६००१	१०००१
२६	स्नोकर/पुल हाउस	३,०००१	४,०००१	५,०००१
२७	निजि अस्पताल/ पालिक्लिनिक/वाणिज्य बैंक/विकास बैङ्क/क्याम्पस	बर्षिक रु. १०,०००१		
२८	फाईनान्स/क्लिनिक/ल्याब/सहकारी संस्था	बर्षिक रु. ३,०००१		

विवरण	दर रु	कैफियत
टोकरी पाँच केजि सम्मको	१०	
टोकरी पाँच केजि भन्दा बढिको	१०	
तरकारी प्रति डोको	१०	
तरकारी प्रति ट्रयाक्टर, पिकअप	१००	

माछा (पोका)	५०	व्यापारीक प्रयोजनको लागी ल्याएको
माछा (भारी)	५०	व्यापारीक प्रयोजनको लागी ल्याएको
खसी प्रति गोटा	२५	
बाखा, बोका तथा पाठा	१५	
सुँगुर पाठा प्रति गोटा	१५	
कुखुरा प्रति गोटा	५	
मासु सुँगुर प्रति गोटा	२००	
मासु राँगा प्रति गोटा	३००	
मासु खसी	२००	
रेडिमेड कपडा	१५	
किराना तथा मिठाई	१०	
छाता मर्मत	१०	
फलफुल बिक्रेता	२०	
खाने तेल मट्टितेल बिक्रेता	१०	
चटपटे बिक्रेता	१०	
सरसामानको प्रचार प्रसार	१००	
कुम्हाले भाडा बिक्रेता	२०	
मिठाई प्रति पसल	१५	

पाउरोटी, वरफ, आईसक्रिम	१५	
जुत्ता चप्पलको पसल	१५	
ईलेक्ट्रोनिक्स पसल	१५	
अन्न प्रति भारी	१०	
काठको सामाग्री	२०	
कृषि औजार	१५	
बाँसको सामाग्री	१५	

अन्य प्रकृतिअनुसार दर निर्धारण गरिनेछ ।

अनुसूची ५ : फाल्गुनन्द गाउँपालिकाले लगाउने सवारी साधन करका क्षेत्र र दरहरु निम्न बमोजिम हुनेछ

क्र.सं.	सवारीको नाम	बार्षिक दर रु	मसिक दर	पटके
१	ट्याक्टर	२,५००।	४००।	२०।
२	मोटरसाइकल	२००।	३०।	०।
३	ट्याक्सी	२,०००।	३००।	१५।
४	रोलर/जेसिबी	३,५००।	४५०।	३००।
५	स्काभेटर, १२०/१४० एच पी	३,५००।	४५०।	४००।
६	स्काभेटर, १४० एच पी भन्दा माथि	३,५००।	४५०।	५००।
७	बस	२०००।	२५०।	१०।
८	ट्रक	२०००।	३००।	१५।

९	पिकअप भ्यान	१५००	१५०	१०
१०	सरकारी मोटरसाईकल तथा अन्य सवारी साधन	०	०	०

अनुसूची ६ : फाल्गुनन्द गाउँपालिकाले लगाउने विज्ञापन करका क्षेत्र र दरहरु निम्न बमोजिम हुनेछ

विवरण	होर्डिङ बोर्ड	वाल पेन्टिङ	तुल व्यानर (व्यापारिक प्रयोजनको लागि मात्र)
प्रति वर्ग फिट	१०।	५।	५।

अन्य :

विवरण	प्रति वटा बार्षिक दर रु.
मोवाइल टावर	१०,०००।
व्यापारिक प्रयोजनका वाईफाई टावर लगायत	२,०००।

अनुसूची ७ : फाल्गुनन्द गाउँपालिकाले लगाउने मनोरञ्जन करका क्षेत्र र दरहरु निम्न बमोजिम हुनेछ

जिल्ला प्रशासन कार्यालय वा गाउँकार्यपालिकाको कार्यालयबाट अनुमति वा स्विकृति लिई गाउँपालिका क्षेत्रभित्र हुने मनोरञ्जनात्मक कार्यक्रम, पर्व, मेला, महोत्सव सञ्चालन गरे वापत प्रति कार्यक्रम एकमुष्ट रु. ३००० मनोरञ्जन वापतको कर आयोजकसँग लिइनेछ ।

अनुसूची ८ : फाल्गुनन्द गाउँपालिकाले लगाउने बहाल बिटौरी शुल्कका क्षेत्र र दरहरु निम्न बमोजिम हुनेछ

गाउँपालिका क्षेत्रभित्र आफुले निर्माण, रेखदेख, वा सञ्चालन गरेको हाट बजार, पसल, हल, सामुदायिक भवन वा अन्य कुनै पनि किसिमको व्यवसायिक भवन प्रयोगमा ल्याइएकोमा प्रतिस्पर्धाको आधारमा हुन आउने अधिकतम रकम बहाल बिटौरी करको रुपमा लगाइनेछ ।

अनुसूची १ : फाल्गुनन्द गाउँपालिकाले लगाउने शुल्क तथा दस्तुरका क्षेत्र र दरहरु निम्न बमोजिम हुनेछन्।

क्र.सं.		चालु आ.व. सिफारिस दस्तुर रु.	आ.व. ०७५/०७६ को सिफारिस दस्तुर रु.
१	निवेदन	१०१	१०१
२	नागरिकतासम्बन्धी सिफारिस		
क	अनुसूची १ नागरिकता सिफारिस	३००१	३००१
ख	अनुसूची २ प्रतिलिपि सिफारिस	१००१	४००१
ग	नागरिकता विवरण संशोधन	२००१	५००१
घ	नागरिकता सर्जमिन	५००१	५००१
ड	अडिगकृत नागरिकता सिफारिस	०१	१,५००१
३	जग्गाको सेस्ता कार्यान्वयन तथा दर्ता सिफारिस		
क	बजार क्षेत्रसँग जोडिएका जग्गा प्रति रोपनी	१००१	१००१
ख	ग्राभेल सडकले जोडिएका जग्गा प्रति रोपनी	५०१	५०१
ग	कच्ची सडकले जोडिएको जग्गा प्रति रोपनी	२५१	२५१
घ	अन्य जग्गा प्रति रोपनी	२०१	२०१
४	जग्गाको चारकिल्ला प्रमाणित		
क	१५ रोपनीसम्म	४००१	४००१
ख	३० रोपनीसम्म	५००१	५,००१
ग	३० रोपनीभन्दा बढी	१०००१	१०००१

५	जग्गाको चारकिल्ला सिफारिस		
क	१५ रोपनीसम्म	४००१	४००१
ख	३० रोपनीसम्म	६००१	६००१
ग	३० रोपनीभन्दा बढी	७००१	७००१
६	घर जग्गा मुल्यांकन तथा आम्दानी प्रमाणित		
क	घर जग्गाको मुल्यांकन		
अ	रु १० लाखसम्म	०.२० %	०.२० %
आ	रु ५० लाखभन्दा	०.१५%	०.२० %
इ	रु ५० लाखसम्म माथी	०.१० %	०.२० %
ख	आम्दानी प्रमाणित प्रतिहजार		
अ	रु १० लाखसम्म प्रतिहजार	०.२० %	०.२० %
आ	रु ५० लाखसम्म प्रतिहजार	०.१५ %	०.२० %
इ	रु ५० लाखभन्दा माथी प्रतिहजार	०.१० %	०.२० %
७	शीर्षक		
क	घरबाटो प्रमाणित	५००१	५००१
ख	धनीपुर्जामा घर कायम सिफारिस	५००१	५००१
८	जग्गा सम्बन्धी सिफारिस		
क	पुर्जामा विवरण संशोधन	२००१	२००१
ख	पुर्जा हराएको	२००१	२००१
ग	जग्गा नरबढी कायम	५००१	५००१
९	पेन्सन सम्बन्धी सिफारिस		
क	पेन्सन नामसारी	१०००१	१०००१
ख	परिवार विवरण प्रमाणित	३००१	३००१

ग	हकवाला जिवित रहेको / अपुतालि सिफारिस	५००	५००
१०	घर सार्ने तथा नीजी बनको काठ सिफारिस		
क	गोलिया प्रति कारोबार	०	
ख	दाउरा प्रति कारोबार	०	
ग	रुख प्रति गोटा	२०	
	उतिस, मलतो, मौवा, सिरिस लगायत जातका		३०
	सल्लो र चिलाउने लगायत जातका		५०
	खयर लगायत जातका		३००
११	हातहातियार नबिकरण सिफारिस प्रतिगोटा	१०००	५,०००
१२	अन्य सिफारिस		
क	नाता प्रमाणित	३५०	३५०
ख	स्थायी बसोबास चालचालन, सा.सू. ठाँउसारी सिफारिस / प्रमाणित	२००	२००
ग	जन्म, मृत्यु, बिवाहित, अबिवाहित प्रमाणित	१००	३००
घ	बैदेशिक रोजगार प्रमाणित	२००	५००
ङ	घरेलु उद्योग दर्ता सिफारिस	६००	६००
च	कर चुक्ता प्रमाणित	६००	६००
छ	धारा विद्युत, फोन जडान सिफारिस	३००	३००
ज	नाबालक परिचय पत्र सिफारिस / प्रमाणित	१००	१००
झ	दुई वटा नाम प्रमाणित सिफारिस	३००	३००

अ	आदिवासी, जनजाति, दलित, अल्पसंख्यक, मधेसी, मुस्लीम र छात्रवृत्ति सिफारिस तथा प्रमाणित	२००।	३००।
ट	प्राविधिक स्टिमेन्ट निर्माण तथा सिफारिस (सरकारी कार्यालय बाहेकको)		कुल लागत मूल्याङ्कनको ०.२० %
ठ	बैङ्कमा घर जग्गा मूल्याङ्कन सहित ऋणको लागि सिफारिस		कुल लागत मूल्याङ्कनको ०.२० %
ड	पेट्रोल पम्प तथा ठुला उद्योग दर्ता /सिफारिस		२५,०००।
ढ	अपांगता तथा आर्थिक सहायता सिफारिस		निशुल्क
ण	कोर्ट फि मिनाहा सिफारिस		निशुल्क
१२	यसमा उल्लेख नभएका सिफारिस तथा प्रमाणित प्रकृति हेरी	३००।	३००।
१३	घर नक्सा पास	पक्की घर	कच्ची घर
क	नयाँ घर प्रति वर्ग फुट	३	२
ख	पुरानो घर प्रति वर्ग फुट	२	१
ग	कम्पाउण्ड पर्खाल प्रति वर्ग फुट	१	०.५०
१४	बिक्रि आय		
क	पुराना सामान, दाउरा, कागज, काठ, टिन तथा फलाम बिक्री	प्रति पिकअप,ट्याक्टर र - ५००। प्रति टक - १०००।	प्रति पिकअप,ट्याक्टर - ५००। प्रति टक - १०००।

ख	फाराम बिक्रि	१०१	१०१
ग	ऐन, नियमावली, कार्यविधि, गाउँ पश्चचित्र आदि	मुल्य तोकेबमोजिम	मुल्य तोकेबमोजिम
घ	कार्यालयको कागजात उतार प्रतिलिपि प्रति पाना	५१	५१
१५	दण्ड सजाय		
क	पञ्जिकरण बिलम्ब शुल्क	५०	५०
ख	पञ्जिकरण सेवा शुल्क	५०	५०
ग	पञ्जिकरण प्रतिलिपि	१००	१००

- माथि उल्लिखित सिफारिस सम्बन्धि कागजात अंग्रेजी भाषामा उपलब्ध गराउनु परे सुरु दस्तुरको दोब्बर लाग्ने ।
- वडाबाट प्राप्त सिफारिसका आधारमा गाउँपालिकाबाट प्रमाणित गर्नुपर्ने कागजातमा पुनः दस्तुर नलाग्ने ।
- माथि उल्लिखित सिफारिस सम्बन्धि कागजात हराई वा नष्ट भइ सो को प्रतिलिपि लिन आउँदा पुनः सुरु दस्तुर लगाउन उपयुक्त हुने ।
- अन्य गाउँपालिका सेवा शुल्क सम्बन्धी व्यवस्था गाउँकार्यपालिकाले तोकेबमोजिम हुनेछ ।

समाप्त